

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2021-2022**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 punct)

A.

1. Explicit informații vizualizate a șovegből: „Valószínűleg egyrészt azért, mert a néphit Jézus kereszthalálához kötötte a testben való megújulás gondolatát, másrészt mert nagypénteken, Jézus halálára való megemlékezéséknem harangoztak, helyette kereplőt használtak, ez pedig lármával jár, a zajcsinálás viszont ősi gonoszűző módszer.” **5 pont**
2. Explicit informații vizualizate a șovegből. Helyes válasz: a. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. **4 pont**
3. Rövid válasz megfogalmazása a șovegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: Göcsejben nagypénteken patkányokat, csótányokat, egereket, poloskákat űztek. **5 pont**
4. Egyenes következtetések levonása a șovegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentés egyetlen rovatba írható be. Mindkét rovatba való beírás esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Tényszerű igazság	A hiedelem szerint érvényes igazság
c.	a., b., d., e.

5 pont

5. Konkrét információ vizualizate a șovegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válasz:

1.	c.
2.	c.
3.	d.
4.	a.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: Aki száz évvel ezelőtt járt erre, az még rengeteg tisztulási és féregűzési szertartással találkozott volna az ország különböző vidékein. Folyóban vagy patakban mosdással és ehhez kapcsolódó ráolvasásokkal vagy szertartásokkal sok helyen köszöntötték a nagypénteket, például Veszprém, Győr, Szeged vidékén, de Nógrádban is, ahol az „aranyos vizet” haza is vitték. Békésben leányok patak menti fűzfa alatti rituális fésűlködése is szokásban volt. Máshol úgy tartották, hogy a nagypénteki tisztulási folyamat része a kártevők által szimbolizált gonosz elűzése is: ezt szintén zajkeltéssel, rigmusokkal és rituális cselekvésekkel hajtották végre. Az Ipolyságban ellentétes irányba söpörték le a portát, Göcsejben meztelenül futották körbe a házat, illetve pálinkát ittak, hogy elkerüljék a kígyót, vagyis a gonoszt. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. Beszédszándékok azonosítása. Helyes válasz: c. **4 pont**
2. Archaikus igealakok és mai nyelvhasználat összevetése. Igevonatok: eltérő vonzatstruktúrák. Műveltető képző. Ikes ragozás. Minden helyesen megjelölt válasz 2 pontot ér. Helyes válaszok:

1. c.
2. c.
3. a.

6 pont

3. Események, körülmények és résztvevők leképeződése a mondat egységeire. Az ige alanyi és tárgyi vonzata: alanyi szerepű főnévi csoport. Minden helyes aláhúzás vagy bekarikázás 1 pontot ér. Helyes válaszok:

A népdal első két sora nagyon régi szokás emlékét őrzi.

alanyi szerepű főnévi csoport: a népdal első két sora

tárgyi szerepű főnévi csoport: nagyon régi szokás emlékét

A néphit Jézus kereszthalálához kötötte a testben való megújulás gondolatát.

alanyi szerepű főnévi csoport: a néphit

tárgyi szerepű főnévi csoport: a testben való megújulás gondolatát

Göcsejben nagypéntek reggelén a ház minden tagja egy pohárka pálinkát ivott.

alanyi szerepű főnévi csoport: a ház minden tagja

alanyi szerepű főnévi csoport: egy pohárka pálinkát.

6 pont

4. A szórend, mondathangsúly és kontextus összefüggésének azonosítása. Tagadószó a mondatban. Helyes válaszok:

- a. Nagypéntek hajnalán nem Békésben ment a leány egy patak menti fához, hanem Göcsejben.
b. Békésben nem nagypéntek hajnalán ment a leány egy patak menti fához, hanem húsvét hajnalán.
c. Békésben nagypéntek hajnalán nem a leány ment egy patak menti fához, hanem a legény.
d. Békésben Nagypéntek hajnalán a leány nem egy patak menti fához ment, hanem a kerti diófához.

4 pont

5. Időbeliség és igealak összefüggése: jelöletlen és múltidő-jeles igealakok jelentésének különbsége. Helyes válasz: b. **4 pont**

6. Összetett mondat. Ok-okozatiság. Minden helyes ok vagy okozat azonosítása 1 pontot ér. Helyes válaszok:

Mondat	Okra utal	Okozatra utal
1.	<i>megszóltak a harangok</i>	<i>Kígyók, békák, szaladjatok</i>
2.	<i>kígyó az ördög, a béka pedig a boszorkány megtestesítője volt.</i>	<i>Kígyót, békát kiáltott, de gonoszt is értett rajta</i>
3.	<i>hajdanában nagypénteken Jézus halálának emlékére kioltották a tüzet, és akinél mégis égve maradt, az a megátalkodott bűnös megérdemelte, hogy a férgek ellepjék, és a gonosz a házába költözzék.</i>	<i>Patkányok, csótányok, egerek, poloskák oda menjetek, ahol füstös kéményt láttok!</i>

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Szövegtömörítés a lényeg/ fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával; a lényeges és a kiegészítő/részletező információk elkülönítése; az összetartozó információk kapcsolása. Lehetséges válasz: Az elbeszélő asztalszomszédja, Laci állandó locsogásával bosszantja az elbeszélőt, aki emiatt nem tud másra figyelni, nem halad a munkájával. Különösen zavarja, hogy épp nagypénteken tréfálgozik a társa, akit a harang helyettesítéseként használt kereplővel azonosít. Vicceit túlzónak, fölöslegesnek és izetlenné tartja. Érvényes, a szöveg

